

29 september 2015

Een interview met Ds J. W. van Schaik, predikant van de Dorpskerk in Woubrugge als lid van het Comité van Aanbeveling van het hospice in oprichting Amandi.

'Zeg maar Jasper', is wat dominee van Schaik (1978) als eerste zegt als ik hem de hand schud. Hij woont, met zijn vrouw, in de Kerkstraat vlakbij de recent gerenoveerde Dorpskerk van Woubrugge. Hun woning en de omgeving met veel groen en water bevalt hen goed. 'Het is hier prachtig'.

In maart 2012 werd Ds W.J. van Schaik, Jasper dus, als dominee benoemd te Woubrugge. Als predikant van de voorheen Ned Hervormde kerk, nu PKN geheten. De Dorpskerk is een Rijksmonument van ruim 300 jaar oud. Het is een mooie kerk en de hele gemeenschap in Woubrugge is er trots op dat zo'n mooie restauratie is uitgevoerd. De kerkgemeente telt ruim 270 leden. Het geeft de dominee een soms meer dan volle dagtaak, maar het bevalt hem goed. Ik leg hem de vragen van het interview voor

1. Waarom heeft u JA gezegd op de uitnodiging van Amandi om plaats te nemen in het Comité van Aanbeveling?

Toen ik in 2013 daarvoor gevraagd werd was een paar maanden daarvoor mijn schoonvader overleden. Die heeft de laatste vijf dagen van zijn leven in een hospice doorgebracht. Dat was zo waardevol, zo bijzonder. De manier van verzorging, wat daar mogelijk was, de rust die het bracht. De familie was zeer onder de indruk van die mooie, waardige afsluiting van het leven, wat daar mogelijk werd gemaakt. Toen ik gebeld werd of ik in het Comité van Aanbeveling wilde hoefde ik niet na te denken 'dat heeft zo moeten zijn'.

2. Waarom zou u het verblijf in het hospice aanraden?

Er zijn veel medische mogelijkheden. De vraag is: Hoe wil je je laatste fase beleven? Wat is stervenskunst? De sfeer, de zorg en het klimaat in een hospice dragen eraan bij dat je aan sterven toekomt.

Je bent er als mens in beeld in plaats van als patiënt. Het schept openheid om te beseffen wat er met je gebeurt. Je kunt de balans opmaken van je leven. Dat gun ik ieder mens.

3. Heeft u persoonlijk of vanuit uw functie ervaring met een hospice?

Dat bleek al in de eerste vraag. Een hospice kan enorm veel meerwaarde hebben voor mensen die afscheid van het leven moeten nemen. Dat heb ik ervaren bij mijn schoonvader en ook vanuit mijn functie, als ik mensen bezoek in een hospice. Het nadeel van thuis is soms dat je voortdurend bezig moet zijn met de zorg en het zorgen dat je de juiste hulp krijgt. Bijvoorbeeld als de medicatie verandert, het hulpmiddelenpakket, als er iets gebeurt waar je vragen over hebt. Thuis is er niet steeds iemand van de zorg aanwezig.

In een hospice kan je bezig zijn met je laatste levensdagen. Je thuissituatie is nagebootst. Om je heen staan de spulletjes waar je aan gehecht bent, portret van je partner, kinderen, naasten. Ik bezoek regelmatig gemeenteleden zowel in het ziekenhuis als in het hospice. Daar merk je het verschil. Ik wil natuurlijk het ziekenhuis niet de grond in boren, maar het ziekenhuis is toch een soort 'zorgfabriek'. Alles moet doorgaan, je moet wachten tot je bij de patiënt mag. In een hospice heb ik heel andere gesprekken, ook met de zorgverleners.

Mijn schoonzus werkt nu in een hospice, voorheen in het ziekenhuis, Zij voelt dat ze in het hospice echte zorg kan geven: 'Hier ben ik op mijn plek als hulpverlener'.

4. **Heeft u een motto, een uitspraak die wat u betreft de bestaansreden/oprichting van een hospice weergeven?**

Je bent een mens in de laatste fase van het leven. Mijn ervaring is dat er heel wat winst te boeken is als mensen de ruimte krijgen om die laatste fase goed te doorleven.

Vanuit de kerk bereikt me soms wel de vraag: 'Euthanasie, mag dat?' Dat is geen vraag. De vraag is wat is stervenskunst. Euthanasie betekent: De goede dood. Ik gun ieder mens dat hij of zij geholpen wordt om een goed levenseinde te beleven.

Het motto van een hospice waar ik was is: 'Het hospice voegt geen dagen aan het leven toe maar leven aan de dagen.' Daar ben ik het heel erg mee eens.

5. **Heeft u nog iets toe te voegen, wilt u nog iets erover kwijt**

Waarom ik een hospice zo belangrijk vind? Er is zo veel mogelijk tegenwoordig: IT, technieken, ontdekkingen. Maar ik vraag me soms af of we wat onderontwikkeld zijn geraakt op het gebied van sterven. Stervenskunst en de ruimte om te sterven is voor de kwaliteit van leven heel waardevol.